

DE NOORD-BRABANDER

Staats- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS

Voor de Stad 12
Franch per post 12

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

(Verschijnende driemaal per week, Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIEN

15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

DE OPENBARE ZITTING

het Koninklijk Instituut TE AMSTERDAM.

In ons laatst voorgaande nummer zeiden wij een woord over het instituut en de openbare Zitting, waarbij men den Koning had uitgenoodigd. Wij moeten daarop terug komen.

Toen Z. M. Willem II te Amsterdam werd ingehuldigd, had het instituut niet nagelaten zich door Z. M. te doen opmerken. Men vond er op uit eene openbare Zitting te beleggen, welke Z. M. nederig verzocht werd door Hoogstdezelfs vereerende tegenwoordigheid luister bij te zetten. De Koning deed het... en werd zoo in de gelegenheid gesteld persoonlijk te oordeelen over het weinig belangrijke, dat het instituut oplevert. Het is wereldkundig dat het instituut door deszelfs redenen den Koning verveeld, tot geuwens toe verveeld, en doodelijk verveeld had. Het resultaat beantwoordde aan de verwachting; men had zich bij den Koning doen opmerken, ja en onderaardsch doen opmerken, ... maar als een collegie van slaapmutsen.

Dit jaar had de minister van binnenlandsche zaken, voldoende aan het dikwerf herhaald verlangen van velen, de subsidie van het instituut verminderd, en tevens, wat niet verlangd was, en schadelijk is, de gelden geweigerd, welke men gewoon was aan de Universiteiten toe te staan voor het afschrijven van prijsvragen enz. Toen de Koning nu dit jaar te Amsterdam verscheen, dacht men die bezuiniging den Koning en zijnen minister betaald te zetten.

Zijner Majesteits bekende welwillendheid laat zich veel welgetallen, wanneer hij daarvoor zijn onderdanen of eenigen hunner genoeg geven kan.

Men zagde daarop. De Koning werd ingehuldigd, en daarna een zitting bij te worden. Hij verscheen er met zijnen minister van binnenlandsche zaken. — Maar wat nu? — Le Heer Royaards, wien men de taak had opgedragen, de gelegenhedenrede voor te lezen, sprekende over den invloed welke de wetenschappen, letteren en de maatschappij uitbreiden, moet

zich eindelijk op een verrein gewaagd hebben, dat Z. M. zoo veel als zijnen minister grieven moest. Hij begon die bezuinigingen te hekelen, en dat op eenen toon, welken men soms scherp zou hebben kunnen noemen.

Dit heeft algemeen mishaagd; en zoo iets het instituut, dat nooit in de publieke opinie hoog stond, aantekend, in eens van alle aanzien kon berooven, dan moeten het voorzeker zulke slecht gepaste aanmerkingen zijn.

Voorzeker had de spreker, wat de aanmoediging der studien aan de universiteiten betreft volkomen gelijk; maar voegde het hem zulks daar, op te merken? verbeeld u eene vergadering van geleerden, (waarom niet? de leden immers van het instituut moeten geacht zijn, zelfs zeer geleerd te wezen), welke den Koning smeeken eene hunner Zittingen met deszelfs tegenwoordigheid te vereeren: en men maakt daarvan gebruik, om den Koning geduchtig de les op te zeggen! Men zou haast zeggen, dat het instituut de eerste regels der welvoegelijkheid en betamelijkheid nog had aan te leeren, zoo men niet vermoeden kon, dat eigenbelang, hier op den voorgrond gezeten, den spreker verblind had. Het instituut betreurt natuurlijk het gemis harer verminderde toelagen, en voor het bulag der wetenschap en letteren en kunsten ijverende, is het zeer eenvoudig te denken, dat het voor zich zelve sprak; want, en wie kan het toch kwalijk nemen? het instituut verbeeld zich, dat het der wetenschap zeer bevorderlijk is. Och arme!

Wil men een voorbeeld, hoe de leden van het instituut der wetenschap bevorderlijk zijn. Men vindt het in dezelfde Koninklijke zitting. Le Heer N. G. Kist, vond goed den Koning eene uit te vertellen. Zijn Ed begreep misschien, dat de redeering van den Heer Royaards, den Koning zoo aanstootelijk zijn moest, als zij ons ongerijnd is voorgekomen. Hij zou dan wat grappigs vertellen, een spruokje bij voorbeeld van dat soort, waarmee eene protestantsche kindermeid, eene ondoorgedroefte protestantsche kinderkramp paait en te bed legt. En daarmee meent men eene geleerde (?) vergadering te verlustigen en een betrokken Konings aanzigt op te helderen!?

De Heer Kist heeft het van zich kunnen verkrijgen het afgesloten spruokje over Pau-

en Johanna ter sprake te brengen, en daarna hij nog gewaagd te verklaren, dat het verhaal nopens Pansin Johanna, heer, Kist, lid van het Koninklijk Nederlandsch instituut, een onopgelost raadsel is, behoorende tot de onmiddelen-euwen.

Wij nemen de vrijheid te verklaren, dat het ons een onoplosbaar raadsel is, hoe de heer Kist heeft durven wagen, zulke opinie, in dergelijke vergadering te uiten, zonder te vreezen, dat zine zeer geleerdheid, bij het zeer geleerd instituut, in verdenking vallen zou.

Terwijl thans in Duitschland, in Frankrijk, in Engeland niet een geleerde van naam gevonden wordt, welke dat verhaal, met begeleidende soms bespottelijke, soms lage omstandigheden, niet als een verdichtsel beschouwt, komt nog een lid van het Nederlandsch Koninklijk instituut, Z. M. den Koning in plechtige vergadering verhalen, dat het een onoplosbaar raadsel is. Voorwaar als er iets is, dat de bezuiniging van subsidie op het instituut billijkt, dan is het dergelijke kinderpraat, die ten aanhoore van Nederlandsch grootmoedigen Koning zoo het schandige bewijs heeft geleverd, dat bij de voorgewende aankweeking van wetenschap, daar vooral secte-haat gevoed wordt. Weet de Heer Kist niet, wat tegenwoordig een ieder weet, dat omtrent de valsheid van het verhaal met de minste twijfel bestaat. Wat spreekt hij dan over geschiedenis? Of heeft hij het geweten? Welken naam dan te geven aan eene verhandeling, welke, terwijl zij den Katholijken loont, den verregaasten onverdraagzamen secten-geest verraaft!

Als het instituut zoo voortgaat, zal er weldra niet eene stem meer in het land zijn, welke niet tegen het verder verleen van eenige subsidie met ons protesteeren zal.

TURKIJE

Volgens de brieven van de Turksche gezanten van den 24 April zou Prins Georgevitch bevestigd hebben ontvangen uit Konstantinopel om te doen van den troon.

Eene bijzondere correspondentie uit Konstantinopel behelst, dat men een hatti-sherif grooten heer ontdekt heeft, waardoor zou zijn gezegd geworden dat het prinsdom van Servie door eenen prins uit de familie Molosch zou worden bestaard; men voegt er bij dat de Russen willen dat dezelve krachtig zal worden.

handhaaf, zodat er eene herkiezing zou plaats hebben ten voordeele van eenen prins dezer familie. Eenige personen die gewoonlijk gehouden worden, wel onderrigt te zijn, verzekeren dat de Porte, ofschoon zij aan Rusland heeft toegegeven, zich evenwel een punt heeft voorbehouden, dat zij aan Keizer Nicolaas overgave heeft gemaakt, die hem toe te staan; want de sultan zou er niet in kunnen toestemmen zich voor den aristocraat te verneederen, zonder zich blootgesteld te zien die weinige waardigheid te verliezen, welke nog in zijn rijk overbleef. De russische oorlogstoomboot de *Silatch* is gisteren met depeches van den heer de Boutenieff naar Odessa vertrokken, en nu blijft er nog over te weten, hoe deze servische kwestie bepaaldelijk zal worden opgelost.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 2 Mei. Zeer veel opzien baart hier in alle kringen de arrestatie van een dame, die een van de voornaamste leden onzes genootschaps ter bevordering van de zedelijkheid der vrouwen is. Zij heeft zich schuldig gemaakt aan een gewonen crimineel diefstal. Wanneer dergelijke wandelingen door zulke personen worden gepleegd, al dan kan men op dusdanige thans mode geworden genootschappen waarlijk geen groot vertrouwen meer stellen.

— MAINS, den 2 Mei. Omstreeks het laatst der vorige week werd een jongman van Rudesheim bij Bingen in onze gevangenis gebracht, omdat hij zich schuldig had gemaakt aan zulk eene wreedaardige behandeling zijner moeder, dat men het verhaal als een verzinsel zoude beschouwen, wierd het niet bevestigd door lieden, die door hunne ambtsbetrekking nauwkeurig van het gebeurde moeten onderrigt wezen. De bedoelde jongman diende ten tijde dat het achtste Duitsche legerkorps deszelfs krijgsoefeningen hield, bij het groothertoglijk Hessische regiment ligte kavallerie; hij leerde op marsch een meisje kennen, voor hetwelk hij liefde opvatte en waaraan hij trouwbelofte deed. Nadat hij aan zijne militaire verplichting had voldaan keerde hij met een goed getuigschrift naar zijne woonplaats Rudesheim bij zijne moeder terug. Nu verzoekt hij het bewuste meisje bij hem te komen om daarmede in den echt te treden. De moeder, die gezegd wordt eene boze, hardnekkige vrouw te zijn, wilde van de schoondochter niets weten; hevige twisten hiervan het gevolg, waarbij de zoon zich ten laatste zoo ver vergat, dat hij de oude moeder aangreep en met het hoofd derwijze tegen een vuur hield, dat haar de haren verzengden, de ooren verkoolden en het gezicht door vele brandwonden onkenbaar werd. Met deze verschikkelijke mishandeling niet voldaan, opende hij eene kist en wierp de buide vrouw met het hoofd vooruit in dezelve; daar de kist echter het ligchaam niet geheel konde bevatten, zoo perste hij hetzelfde daarin en wierp den deksel toe; doch aangezien de kist te klein was en het deksel niet sloot, zoo wond hij toen rondom dezelve, knoopte de einden stevig vast en verliet de woning. De dochter der mishandelde vrouw kwam vervolgens bij toeval het huis binnen, hoorde de oude moeder kermen en verloor haar uit de kist. Niet lang daarna keerde de vader terug; men deed aangifte van het voorvallene bij de Policie; de jongman werd gearresteerd en na een eerste verhoor herwaarts gebracht. Men meent te weten, dat de moeder na een lijden van negen dagen is bezweken.

(Frankf. Journ.)

ENGLAND

Den 4 Mei is in de Kamer der gemeenten eene interpellatie aan Sir Robert Peel gedaan over den toestand van don Carlos. Sir Robert heeft geantwoord dat hij niet geloofde dat men in de tegenwoordige omstandigheden eene volkomene vrijheid aan den doorluchtigen gevangene moest verlenen, waartoe gevaar voor het behoud der vrede in Spanje zou kunnen ontstaan.

— De *Liverpool Times* deelt tijdingen mede

Montevideo, en Buenos Ayres. Hiervan blijkt dat de oostelijke republiek ernstig door het leger van Buenos Ayres bedreigd wordt, hetwelk onder de bevelen van den generaal Oribe voor Montevideo gelegerd is. De gavoelen over den uitslag der onderhandelingen van Oribe, waren in de stad verspreid; eenigen geloofden dat zij zich zonder verdediging zou overgeven, anderen dat de generaal zich geen meester van dezelve zou kunnen maken. Intusschen was de handel volkomen gestaakt, geene binnenlandsche voortbrengselen kunnen in de stad gebracht worden.

De aankomst eener engelsche flotille, welke den 7 Februarij de haven binnengelopen is, heeft echter zeer veel toegebracht om de Engelschen en alle vreemdelingen die te Montevideo waren gerust te stellen.

Te Buenos Ayres is niets belangrijks gebeurd, er zijn slechts twee commissarissen uit Paragay aangekomen, met het voornemen, naar men gelooft, om aan Buenos Ayres te verzoeken de onafhankelijkheid hunner republiek te erkennen.

— LONDEN 6 Mei. De plegtige begraving van den Hertog van Sussex heeft eengisteren plaats gehad. Van de Kabinetministern was de hertog van Wellington de eenige die zich dadelijk in den optogt gevoegd had, terwijl al de overigen den trein in de kapel afwachten. De Hertog van Cambridge, broeder van den overledene, prins Albert, prins George van Cambridge en prins Frederik, erfgroothertog van Mecklenburg Strelitz, volgden onmiddellijk achter het lijk, terwijl de slippers van het kleed door de hertogen van Sutherland, Bedford en Devonshire, benevens den graaf van Arran gedragen werden. Zigtbaar was de aandoening onder de aanzienlijke betrekkingen van den ontslapen Hertog en onder zijne overige talrijke vrienden, aan welke de toegang tot de begraafplaats verleend was geworden.

— Onder de geschenken, door den Keizer van China aan koningin Victoria gezonden, behooren gouden ledakanten, eene hervervelde zijde, van eene tot hiertoe in Europa onbekende soort, twee oorbellen, ieder ter waarde van duizend ponden sterling en eene skawl, waarop alle in China bekende diersoorten geborduurd zijn.

— Over Frankrijk zijn hier gewichtige tijdingen uit Oost-Indië ontvangen. Op het vernemen der laatste in Sindo behaalde zegepraalen heeft de Gouverneur-generaal dat land met de bezittingen van Engeland vereenigd verklaard, en den generaal sir C. Napier tot gouverneur dier provincie benoemd. De slaverij zal aldaar afgeschaft en de vaart op den Indus voor alle natien opengesteld worden. Te Hydernabad zijn groote schatten gevonden, wier waarde op ruim een miljoen ponden sterling geschat werd. Men meent nadere en meer uitvoerige berichten te moeten afwachten, alvorens een beslissend oordeel over het zoo onvoorzieu besluit van lord Ellenborough uit te spreken, door hetwelk andersnaam het bestaan van een der inlandse Staten van Indië is vernietigd, waartoe velen gelooven dat hij niet zonder gewichtige aanleiding zal zijn overgaan. Reeds heeft de heer Roebuck gisteren in het Lagerhuis deswege eene vraag aan sir R. Peel gericht, welke echter door de verklaring beantwoord is dat bij de Regering nog niets verder dan de inhoud der bovengevoerde telegrafische depeches bekend was.

SPANJE

Indien men geloof kan hechten aan eene correspondentie uit Parijs, zou het traktaat over de katodenen tusschen Spanje en Engeland ontworpen, nog niet afgesloten zijn, zoo als men in het eerst geloofd had. Espartero zou eindelijk den grooten stap willen doen; maar daar hij de uitwerking welke deze maatregel voortbrengt, vreesd, vooral in Catalonie, zou hij de troepen naar dien kant afzenden, de manoeuvres der Carlisten tot voorwendsel gevende. Men voegt er in deze correspondentie bij dat reeds bij de 3000 moalimite propoosie vooreenigd zijn.

Hoe behendig dit ontwerp ook zij gedacht, schijnt ons hetzelfde niet waarschijnlijk toe. Espartero zal toch op het oogenblik, waarin de oppositie zagepraalt, geene nieuwe zaden van onvergenoegdheid onder het Spaansche volk uitstrooien.

— Uit Madrid is zeer belangrijke berichten wa. Nadat, den 30sten Maartleden, de heer Cortes met drie en negentig leden zeven en vijftig stemmen, tot president van het Congres benoemd was, en de generaal Serrano, benevens de heeren Madoz en Silvela, tot vice presidenten gekozen waren, hebben al de Ministers hunne ambten nedergelegd, en in de zitting van den 1 dezer aan den Senaat verklaard dat hun ontslag door den Regent was aangenomen, die daarop den heer Cortes met het vormen van een nieuw Kabinet heeft belast. Men vermoedt dat de nieuwe Ministers uit de minderheid der afgevaardigden en uit de meerderheid van den Senaat zullen worden gekozen. De afgetreden president Calatrava was bij de afzending door berichten ernstig ongesteld.

FRANKRIJK

PARIJS 6 Mei. Gisteren is in de Kerk der Invaliden, den 22 verjaardag van den dood van Napoleon door eene plegtige lijkmiss gevierd geworden. De geheele staf met den maarschalk Oudinot aan het hoofd, alom de alle Invaliden, zoo ver hunne gebreken zulks toelieten waren bij deze plegtigheid tegenwoordig. Een groot getal militairen en andere vreemde personen hadden zich naar deze godsdienstplegtigheid begeben. De missen, welke in de twaalf arrondissementen werden opgedragen, hadden insgelijks eene menigte volk bij een gelokt, verscheidene militairen hadden hunne oude uniformen aangetrokken. Vervolgens hebben zij zich naar het hotel der Invaliden begeben, om het graf van Napoleon te bezoeken en van daar naar de zuil der plaats de Vendôme. Een algemeen getoel van deelname is heerscht op hinnen togt. Talrijke kransen werden aan den voet der zuil nedergelegd.

Onder de talrijke personen die zich naar het hotel der Invaliden hebben begeben, waren men de maatschappij van Weldadigheid der *Debris de l'armée imperiale*, door een ministerieel besluit van den 10 Maart 1843 wettig bekrachtigd.

In alle parochiekerken van Parijs, zijn in tegenwoordigheid van eene menigte soldaten van het rijk, missen ter nagedachtenis van Napoleon opgedragen. In de kerk der Invaliden was de pracht allerluisterrijkst; behalve eene menigte dapperen was de geheele staf, aangevoerd door den maarschalk gouverneur, en alle Invaliden bij de lijkdienst tegenwoordig. Bloemen kransen werden volgens het gebruik aan den voet van de zuil op de plaats Vendôme nedergelegd. De grootste orde heeft onafgebroken geheerscht.

— De Kamer der gedeputeerden van Frankrijk heeft in de zitting van den 5 Mei de discussie over het ontwerp van het kiesregt aangevangen. Ontgewijfeld zal dit de laatste staatkundige discussie der zitting zijn. Zij zal waarschijnlijk tot aanstaanden dinsdag of woensdag duren, en op niet veel bijzonders uitloopen, ten minste in vergelijking van al hetgeen de oppositie zich schandelijke en gewelddadige beloofd had. De administratie is vooreerst geheel buiten kwestie gesteld en de bedrijven van corruptie welke men haar verweet, voor al men de zaken leude, zijn door het oordeel tot de onbeduidende kleinigheden gebracht. De Kamer heeft in deze eerste zitting drie redenaars gehoord, te weten de heeren Pascalis, Marquis en Gasparin.

— **PARIJS 6 Mei.** De kamer der gedeputeerden heeft heden hare generale discussie over het ontwerp naar de verkiezingen gesloten. Zij op maandag beraadslagen over de daadrijken, welke indere verkiezing betreffen. De Kamer heeft naar het voorstel van den heer Dupin besloten dat zij zich eerst zal bezig houden met de verkiezingen van Langres, welke de commissie voorstelt te vernietigen. De Kamer wilde dit minstens behandelen naar de heer Pauwels, welke aldans verhooren is, heeft uitstel gezegd, om zich te verdedigen.

Alle voorafllopende vraagstukken zijn door de kracht der zaken uitgemaakt. Noeh de commissie, noeh haar president, noeh haar rapporteur hebben daarover de kamer behoeven te onderhouden. Het regt van onderzoek is door niemand betwist geworden.

De redevoeringen, welke te dezer gelegenheid zijn uitgesproken door de leden der commissie en door den minister van binnenlandsche zaken zullen als documenten overblijven om de jurisprudentie der kamer in zake van verkiezingen te vormen. Een voornaam gedeputeerde van de linker zijde de Heer Marie heeft voor de eerste maal gesproken. Hij heeft zich bij algemeene aanmerkingen bepaald, en zijn gedacht niet nauwkeurig om schreven, dan op het einde zijner redevoering, toen hij zeide, dat het verkiezingsonderzoek niets zal voortbrengen: *Gij zult niets doen*, zeide hij, *dan uw graf overwerpen!* Er is van daar tot de hervorming der verkiezingen slechts één stap. Het was een onverwachtelijk besluit in den mond van den gedeputeerde van het vijfde arrondissement van Parijs.

De Heer Mangin heeft eene redevoering uitgesproken, welke moet doen besluiten, dat hij van portefeuille veranderd is. Gedurende tien jaren heeft hij iedere zitting geopend met eene ministers redevoering over de buitenlandsche politiek. Zijne wandelingen door de geheele wereld zijn berucht. Nu droomt de Heer Mangin van inwendige hervormingen. Dit is een zeer onverhoopde medehelper voor de maatschappelijke hervormingen van Frankrijk. Men kan overigens altijd iets goeds in zijne redevoeringen aantreffen. Jammer is het dat hij alléén daar nooit gebruik van heeft weten te maken.

BELGIE

Een der Belgische bladen neemt, uit het plaats gehad hebbende ongeluk op den Luikschen spoorweg, aanleiding, om het denkbeeld te oppeten, tot daarstelling van eene geneeskundige dienst op de ijzeren spoorwegen, daarin bestaande, dat zich bij elken trein zou moeten bevinden eene doos met instrumenten en geneesmiddelen, welke in de eerste oogenblikken noodig kunnen zijn. Er is, zegt dat blad, bijna geen trein, waarbij zich niet een geneesheer onder de reizigers bevindt; maar niet altijd hebben die heeren het noodige bij zich, om de vereishte hulp te verleenen.

--- III. MM. de Koning en de Koningin der Belgen zijn den 4 dezer van Parijs te Brussel terug gekeerd.

-- Den 5 dezer hebben op den ijzeren spoorweg tusschen Mechelen en Antwerpen twee ongevallen plaats gehad, waaromtrent de Belgische bladen het volgende herigten: «Gisteren morgen kort voor dat de trein van Mechelen naar Antwerpen in laatgenoemde plaats aankwam, gevoelde men een hevige schok en geraakte de tender buiten het spoor, zonder echter de overige wagens mede te slepen. Bij onderzoek bleek, dat de as gebroken was. Niemand is gekwetst, en men heeft alleen eenig oponthoud te beklagen gehad. -- In den namiddag van dien dag is op denzelfden spoorweg, bij de nabijheid van Mechelen, een rijtuig, hetwelk op een der vrachtwagens geplaatst was, eensklaps in den brand geraakt en bijna geheel verterd, eer men de vlammen kon meester worden. Het overige gedeelte van den trein is onbeschadigd gebleven. Bij geen van deze beide ongelukken hebben de reizigers eenig letsel verkregen.»

NEDERLAND

's HERTOGENBOSCH 10 Mei.

Gisteren morgen arriveerde alhier het 1ste bataillon van het 9de regiment infanterie, ten einde alhier garnizoen te houden. Gisteren avond bragt het corps muzikanten van genoemd regiment, eene serenade bij Zijne Exc. den generaal en daarna bij Zijne Exc. den Heer gouverneur dezer provincie. Heden morgen ten half acht ure vertrok van hier per stoomboot naar Gorcum het flankbataillon van het 6de regiment infanterie; hetzelfde werd uitgeleide gedaan door Zijne Ex. den Generaal van Limburg Styrum, be-

nevens het corps Officieren en Muzikanten der Stedelijke Schutterij. Het hartelijk afscheid van beide corpsen getuigt van den goeden geest en de onderlinge harmonie, welke steeds tusschen burgers en militairen gedurende hun garnizoenverblijf alhier, heeft geheerscht.

's GRAVENHAGE den 8 Mei.
TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag den 8 Mei.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is namens de Commissie tot de petitiën, onderscheidene rapporten uitgebragt, meestal betrekkelijk sommige aanhangige wetsontwerpen. Dezelve zullen worden gedrukt en ter Griffie nedergelegd.

Een verzoekschrift van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Zwolle, zich beklagende dat die stad verstoken is van eenige voorleelen, met betrekking tot de betaling van het doorvoer-regt, ingevolge het Maintzer Tractaat aan de steden Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht toegekend gaf aanleiding tot eene discussie, waarvan de Heeren van Rechteren, van Goltstein, Schooneveld en van Dam deel namen.

De beide eerste sprekers verlangden dat het verzoekschrift, behalve ter Griffie gedeponeerd, ook naar Z. Exc. den Minister van Financien zou worden verzonden. Volgens hen was het Maintzer Tractaat in strijd met Art. 146 der Grondwet, hetwelk geen privilegie in het stuk van belastingen gedooft.

De Heer van Dam, ofschoon zich vereenigende met het gevoelen van de beide sprekers, bestreed echter het voorstel tot renvoi, uit hoofde er een wets-ontwerp van de beëindigingen der Kamers was onderworpen, dat met de onderwerpelijke kwestie eenigzins in verband stond, en hetwelk dus de Kamer de gelegenheid gaf hare meening, ook over het onderwerp in dit verzoekschrift vervat aan de Regering kenbaar te maken.

De Heer Schooneveld was van gevoelen dat de bepalingen van het Maintzer Tractaat eenszins in strijd waren met de Grondwet. Daarenboven was hetzelfde geen gewoone Tractaat, maar een uitvloeisel van het Tractaat van Wenen.

Hij verklaarde zich intdien tegen het renvoi. Overeenkomstig het door den Voorzitter geproponeerde is besloten, de beëindigingen over dit verzoekschrift tot eene volgende zitting te verdragen. Waarna de Vergadering is gescheiden.

Mengelwerk.

(Vervolg en Slot van ons vorig Nummer.)

Nu een woord over het pleidooi van den verdiger des beschuldigen, die dezen natuurlijk slijkkeloos vindt als de zon. In eenen even schoonen als behendig ingekleeden aanhef, herinnert hij, dat de medeminnaar van zijnen klient in November 1835 eenen zijner neven in een tweegevecht heeft om het leven gebragt. Zeer te regt besluit hij daaruit, dat het de gerechtigheid Gods is, welke hem acht jaren later, in diezelfde maand November, gestraft heeft. Dit is voorzeker zeer goed geredeneerd. Maar buiten twiffel is het, dat God zijnen naam niet alleen met de lippen wil uitgesproken hebben, noeh dat men van zijne leer spreke zonder er iets van te weten, want de advocaat eindigt zijne vrome uitboezeming met eene ketterij. Niet te vreden met voor den doode te bidden, waartoe hij voorzeker het regt had, komt hij nog op het denkbeeld om hem kwijtschelding van zonden te geven. Hij heeft, zegt hij, zijne schuld voldaan; de schuld van zijn geheele leven is voldaan door zijnen doot. Deze zinnele heeft de vrouwen in tranen den wegnemende niet alleen, maar ook de regters, de snelschrijvers en al wat een gevoelig hart in zich droeg; men verheugde zich, te vernemen, dat de overledene in den hemel was opgenomen. Helaas! dit is nog zoo geheel zeker niet! Hoe inschikkelijk de Kerk ook zij, springt zij er echter zoo luchtig niet mede om als de advokaten, en geen algemeen Concilie heeft nog het sakrament van den beëindigings ingesteld, als middel van behoudenis voor hem dien denzelfden bezigt of er eenen steek mede ontvangt! Dit is jammer! men zoude elkander kwijtschelding van zonden kunnen bezorgen, en de eeuwige zaligheid kunnen schenken na een drinkgelag, door eenen genoodigen flodderoek.

Het is tegenwoordig de mode onder iekere kringen om bij alles een weinig godsdienst te pas te brengen. Al die schoone walke cigaren roeken,

boeken, schrijven en de Assis s lij voren; hare geleiders, hare schildknepen, hare Advokaten, hant Pages, tot zelfs hare apen, laten geene gelegenheid voorbijgaan om de handen te vouwen, het treken des kruises te maken en de oogen naarden hemel te slaan; men maakt hun pendules met engeltjes voorleed, bidstoelen in hunne boudoirs, en in de kappers-journalen vindt men theologische verhandelingen. Met al deze beuzelingen gewapend, vertoonen zij zich voor u, vast overtuigd van voorchte christenen gehouden te worden. Neen, nietig volkje, men laat zich niet door uwe grappen verdschulken; gij zijt als die nagers die zich blanken wanen te zijn, wanneer zij slechts een versleten kleedingstuk van eenen European over hun zwart ligchaam geworpen hebben.

Eindelijk neemt een waardig, een Belgisch advokaat, het woord; deis had voorzeker niet de schoonste rol te vervullen: hij moest den overledene verdedigen. Uithoofde van zijne regtschapenheid, heeft deze intusschen de suijsente denkbeelden aan den dag gelegd, welke in den geheelloop dezer zaak zijn waargenomen. «Ik bezit,» zegt hij, de gave der welsprekendheid niet,» maar ook niet die, om met ernstige zaken den spot te drijven. Ik ben niet deken der orde van advokaten te Parijs, maar ik zoude hier geene minnebriefjes hebben komen voorlezen, onder al dit bloed. Sedert drie dagen wonen wij hier eene soort van tooneelstuk bij! Ontaarde Belgen, wat is er van u geworden? Voorheen zou zulk een proces slechts tranen van smart in deze zaal hebben doen vloeijen. Beide partijen zouden de zaak betreurd hebben. Maar heden hoor ik niets anders om mij heen, dan het gelach der menigte. Onzinnig volk! maar weet gij dan niet dat het eenen doode geldt; dat ieder uwer zijne beurt krijgt, dat ook uw leven eenmaal ten doel zal kunnen strekken aan verguizing, zonder dat gij daar zijt om u te verdedigen? «Mijne Heeren, ik beveel u ook de nagedachtenis van het slagtoffer aan. Gij zult niet geloven, al wat men tegen hetzelfde uitbraakt. De beschuldigde moet dubbeld vergiffenis van den Heer vragen, eerstelijk omdat hij zijnen vijand gedood heeft, ten tweede omdat hij zijne nagedachtenis niet voorbedachten rade heeft geschandvlekt!» -- Ziedaar denkbeelden, welke door het Openbaar Ministerie hadden behooren te worden ontwikkeld. Men kent den uitslag des regtsgedings; de voorzitter der Jurij heeft, na een kwartier uurs beëindigings, de niet-schuldigverklaring uitgesproken. Wij hebben niets in te brengen tegen die beslissing, maar wij zeggen slechts, dat nimmer nog de verpligte formule, waarvan men zich bij zulke gelegenheden bedient, ons zoo zonderling en ongepast is toegeschenen: «op mijne eer en geweten, voor een en voor de menschen, neen, de beschuldigde is niet schuldig. Hoe! voor God? Wie heeft u dit woord ingegeven? Zegt, dat gij, op uwe eer en geweten, niet kunt veroordeelen, dat de beschuldigde in uw oog niet misdadig heeft gehandeld; gij zijt Regters, gij hebt het regt, om voor de menschen vrij te spreken en iedereen moet zwijgen, wanneer uwe uitspraak daar is. Maar wie heeft u het regt geschonken, om te verklaren, dat een mensch op deze aarde niet schuldig is voor God? Of, zoo die woorden anders verstaan moeten worden, waarom dan bij elke gelegenheid God tot getuigen geroepen van eene dikwerf twijfelachtige onschuld. Weet gij wel, dat deze woorden u kunnen worden aangerekend als misbruik van Gods naam, als heiligschennis?»

Ten einde het spel te volmaken, is het proces niet geëindigd met de vrijspraak. De civiele partij had geëischt, dat de beschuldigde zou worden veroordeeld in de kosten, en het Hof was daartoe wel geneegen. Maar hoe kon men eenen onschuldigen veroordeelen? Men is toen op den inval gekomen, dat de genen, welke den doot van den onglukkigen heeft veroorzaakt, een verboden wapen was en dat de beschuldigde ten minste daaraan schuldig is geweest, dat hij hetzelfde in handen had. Ziedaar dus eene conclusie, een requisitoir

